

207.

Na osnovu člana 11 stav 6 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU RUKOVANJA UZORKOM, VOĐENJA EVIDENCIJE UZORAKA, ČUVANJA I DOSTAVLJANJA PODATAKA O IZVRŠENIM ANALIZAMA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se način rukovanja uzorkom, vođenja evidencije uzoraka, čuvanja i dostavljanje podataka o izvršenim analizama.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **službeni uzorak** je određena količina bilja, biljnih proizvoda, objekata pod nadzorom (npr. zemlje), štetnih organizama ili drugi organizam, predmet ili supstanca, koji može da sadrži ili se njima mogu širiti štetni organizmi, uzet od strane nadležnog fitosanitarnog inspektora i/ili ovlaštene ustanove i/ili ovlaštenog pružaoca usluga;
- 2) **laboratorijska analiza** je ispitivanje uzoraka koje se vrši u laboratoriji odnosno specijalizovanoj laboratoriji (za: virusologiju, bakteriologiju, mikologiju, nematologiju, entomologiju, herbologiju) radi utvrđivanja prisustva štetnog organizma i njegove identifikacije;
- 3) **dijagnostička metoda** je tehnički postupak za izvođenje laboratorijske analize;
- 4) **odgovorno stručno lice** je lice koje vrši analize i identifikaciju štetnih organizama.

Rukovanje uzorkom

Član 3

Službeni uzorak dostavlja se licu za prijem uzoraka u za to određenom prostoru u laboratoriji, koje izdaje laboratorijski nalog sa jedinstvenom identifikacionom oznakom, datumom i vremenom prijema uzorka uz provjeru uzorka, stanja uzorka i podataka iz službenog naloga za laboratorijsko ispitivanje fitosanitarnog inspektora.

Službeni nalog iz stava 1 ovog člana sačinjava se na obrascu 1.

O prihvatljivosti uzorka odlučuje odgovorno stručno lice.

Laboratorijski nalog iz stava 1 ovog člana sa uzorkom, dostavlja se, u zavisnosti od vrste analiza, laboratoriji za: virusološka, bakteriološka, mikološka, nematološka, entomološka, herbološka ispitivanja uzoraka radi utvrđivanja prisustva štetnih organizama.

Broj primjeraka naloga iz stava 3 ovog člana zavisi od vrste ispitivanja odnosno od broja specijalizovanih laboratorija u koje se uzorak proslijeđuje i za svaku laboratoriju izdaje se po jedan primjerak, od kojih jedan ostaje licu za prijem.

Odgovorno stručno lice preuzima uzorak od lica za prijem i potpisom na laboratorijskom nalogu potvrđuju predaju i prijem uzorka.

Uzorak koji zahtjeva analizu od više specijalizovanih laboratorija, prosleđuje se specijalizovanim laboratorijama po utvrđenom redoslijedu i prati ga primjerak laboratorijskog naloga sa potpisima lica iz stava 5 ovog pravilnika.

Uzorak se čuva u prostoru koji omogućava kvantitativno čuvanje u uslovima koji obezbjeđuju održavanje kvaliteta i reprezentativnost uzorka i koji ne utiču na rezultate ispitivanja

(temperaturni, svjetlosni i vazdušni režim, zamrzavanje i drugo) i onemogućavaju širenje eventualno prisutnih štetnih organizama, u zavisnosti od specifičnosti analize i isključivanje mogućnosti pristupa neovlašćenog lica laboratoriji.

Sa uzorcima se tokom ispitivanja postupa na način da se izbjegne gubitak ili oštećenje uzorka koje može uticati na reprezentativnost.

Evidencija uzoraka

Član 4

Lice za prijem uzoraka vodi evidenciju o primljenim uzorcima (u daljem tekstu: evidencija).

Evidencija se vodi u pisanom ili elektronskom obliku i u evidenciju se unose podaci o: licu od kojeg je uzet uzorak, vrsti i broju uzorka, vrsti laboratorijskog ispitivanja, datumu prijema i datumu izdavanja izvještaja o rezultatima laboratorijskih analiza (u daljem tekstu: izvještaj).

Analiza uzoraka

Član 5

Analiza uzoraka vrši se prema propisanim metodama i metodama Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) i Međunarodne konvencije za zdravstvenu zaštitu bilja (IPPC).

Metode iz stava 1 ovog član koje se koriste prilikom analize uzoraka treba da se nalaze u laboratoriji.

Laboratorija učestvuje u programima međulaboratorijskih testiranja (*proficiency tests*).

Ako se prilikom vršenje analize uzoraka utvrdi prisustvo karantinski štetnog organizma vrši se dodatna analiza odnosno ispitivanje radi potvrde prisustva.

Uzorci iz stava 4 ovog člana koji se dostavljaju van teritorije Crne Gore, pripremaju se prema preporukama te laboratorije, o čemu se vodi evidencija.

Skladištenje i uništavanje uzorka nakon ispitivanja

Član 6

Uzorak ili izolat nakon završenih ispitivanja čuva se u odgovarajućim uslovima (frižider, zamrzivač, konzervans, podloga, prostor) u zavisnosti od vrste uzorka i do isteka roka potrebnog za sprovođenje daljeg ispitivanja ukoliko se rezultati analize službenog uzorka razlikuju od rezultata analize.

Podaci o uzorcima ili izolatima iz stava 1 ovog člana unose se evidenciju.

Uništavanje uzoraka nakon ispitivanja sprovodi se na način kojim se sprečava širenje štetnog organizma.

Izvjestaj

Član 7

Nakon izvršene laboratorijske analize sačinjava se izvještaj i označava identifikacionom oznakom sa laboratorijskog naloga i sadrži podatke date na obrascu 2.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana izvještaj može da sadrži stručno mišljenje i druge podatke koji se odnose na rezultate analize (skice, fotografije, nepravilnosti, preporuke).

Lice odgovorno za prijem uzoraka, izvještaj povezuje sa službenim nalogom za laboratorijsko ispitivanje sa jedinstvenom identifikacionom oznakom i fakturom.

Izvještaj se dostavlja fitosanitarnom inspektoru ili ovlašćenoj ustanovi ili ovlašćenom pružaocu usluga i organu uprave nadležnom za zdravstvenu zaštitu bilja.

Izvještaj se dostavlja elektronski, poštom ili lično o čemu se vodi evidencija.

Izvještaji koji sadrže nalaze karantinski štetnih organizama trajno se čuvaju.

Obrasci

Član 8

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 320-1821/19

Podgorica, 31. decembra 2019. godine

Ministar,

mr **Milutin Simović**, s.r.

OBRAZAC 1

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Odsjek za fitosanitarnu inspekciju	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me

Broj:**Datum:****SLUŽBENI NALOG ZA LABORATORIJSKO ISPITIVANJE UZORKA**

Dana _____ godine fitosanitarni/a inspektor/ka je izvršio/la uzorkovanje (službeno/monitoring/nadzor) bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, radi utvrđivanja propisanih zahtjeva zdravstvene zaštite bilja.

Mjesto uzorkovanja:

Tokom uzorkovanja prisutno je ovlašćeno lice/ držalac bilja/uvoznik

Uzorci su uzeti u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja („Službeni list RCG“ broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 28/11 i 48/15):

- ☐ Uvoz (član 28 stav 1 tačka 3);
- ☐ Sumnja na prisustvo štetnog organizma (član 11 stav 2);
- ☐ Program fitosanitarnih mjera (član 6 stav 4 i član 14 stav 2);
- ☐ Karantinski nadzor (član 36 stav 2);
- ☐ Premještanje (član 39).

Od ukupne količine pošiljke i vrsta bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom uzeti su sljedeći uzorci:

Naziv bilja biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom	Oznaka uzorka	Proizvođač	Godina proizvodnje	Lot/Serijski broj	Opis (veličina uzorka)	Traženo ispitivanje (štetni organizam)

Uzorci su dostavljeni na laboratorijsko ispitivanje u

Troškove ispitivanja snosi: Držalac bilja / Uprava.

Prisutno ovlašćeno lice držaoca bilja IMA/NEMA primjedbi.

PRIMJEDBA:

Nalog je sastavljen je u 3 primjerka od kojih je jedan uručen ovlašćenom licu držaoca bilja na licu mjesta.

Ovlašćeno lice držaoca bilja	MP	Fitosanitarni/a Inspektor/ka
------------------------------	----	------------------------------

OBRAZAC 2

Podaci o laboratoriji

(naziv i adresa i drugi podaci)

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA LABORATORIJSKOG ISPITIVANJA

Vrsta ispitivanja	
Jedinstvena identifikaciona oznaka	
Datum izdavanja izvještaja	

PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA I KORISNIKU USLUGE

Naziv podnosioca zahtjeva	
Broj i datum zahtjeva/naloga/ugovora	
Naziv korisnika usluge	

PODACI O UZORKU

Datum dostavljanja uzorka	
Vrsta/naziv uzorka	
Broj dostavljenih uzoraka	
Zahtijevano ispitivanje	
Zemlja porijekla	
Mjesto uzimanja uzorka	
Datum početka ispitivanja	
Datum završetka ispitivanja	

DIJAGNOSTIČKA METODA

--

ime i prezime odgovornog lica

MP

Izjava:

1. Rezultati ispitivanja se odnose samo na ispitivani uzorak.
2. Izvještaj o ispitivanju se može umnožavati isključivo kao cjelina.

REZULTAT LABORATORIJSKOG ISPITIVANJA:

--

STRUČNO MIŠLJENJE*

Na osnovu rezultata izvršenih laboratorijskih ispitivanja i stručnog razmatranja utvrđeno je da ispitivani uzorak

Vrsta/naziv uzorka	
Broj protokola uzorka	

ODGOVARA / NE ODGOVARA

uslovima (navesti relevantne propise)

zbog

--

DRUGE ZNAČAJNE INFORMACIJE:

--

Uzorak uništen:

--

Odgovorno stručno lice:

--

Rukovodilac laboratorije:

--

MP